

61983J0261

Cauza 261/83**Carmela Castelli împotriva Office national des pensions pour travailleurs salariés (ONPTS)**

„Venit garantat pentru persoanele în vârstă - Tratatment egal”

Tipul și obiectul: cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare privind interpretarea articolelor 1, 2, 3 și 4 din Regulamentul (CEE) nr. 1408/71 al Consiliului din 14 iunie 1971 privind aplicarea regimurilor de securitate socială în raport cu lucrătorii salariați și cu familiile acestora care se deplasează în cadrul Comunității¹, precum și privind interpretarea articolelor 7 și 10 din Regulamentul nr. 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității², introdusă în fața CJCE, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, de Cour du travail din Liège (Belgia)

Situația de fapt

La data litigiului, doamna Castelli, resortisant italian, beneficia în țara sa de origine, Italia, de o pensie parțială de urmaș pe baza perioadelor în care au fost achitate contribuții sociale de către defunctul său soț. Începând cu 1957, aceasta a locuit în Belgia, la fiul său, fără a avea însă statutul de lucrător salariat acolo. Cu toate acestea, fiul său a avut statutul de lucrător salariat în acest stat membru, fiind beneficiarul unei pensii pentru limită de vârstă din partea statului belgian.

Prin Decizia din 22 decembrie 1978, Office national des pensions des travailleurs salariés (ONPTS) a refuzat să îi acorde acesteia venitul garantat persoanelor în vârstă reglementat prin dispozițiile Legii din 1 aprilie 1969 de instituire a unui venit garantat pentru persoanele în vârstă. ONPTS a motivat că doamna Castelli nu îndeplinea condițiile prevăzute de lege, nefiind nici resortisant belgian, nici resortisant al unei țări cu care Belgia a încheiat o convenție de reciprocitate și nici beneficiar al unei pensii pentru limită de vârstă sau de urmaș în Belgia.

Doamna Castelli a contestat decizia ONPTS în fața Tribunal du travail din Liège, însă acțiunea i-a fost respinsă, aceasta introducând ulterior apel în fața Cour du travail din Liège, pe motiv că cerința referitoare la reciprocitate impusă de legea belgiană era contrară dreptului comunitar.

Considerând că o hotărâre a Curții era necesară pentru a se pronunța, Cour du travail din Liège i-a adresat acesteia următoarele **întrebări preliminare**:

a) Având în vedere principiul tratamentului egal prevăzut de regulamentele comunitare în materie de securitate socială, lipsa unei convenții de reciprocitate între două state membre ale Comunității poate împiedica acordarea venitului garantat persoanelor în vârstă atunci când reclamanta, cu toate că nu a avut niciodată calitatea de salariat pe teritoriul statului unde are reședința în momentul formulării cererii, îndeplinește cerința privind durata minimă de ședere impusă de legislația acestui stat pentru acordarea prestației solicitate, se află în întreținerea fiului său care a lucrat în Belgia și care beneficiază de o pensie anticipată sau de o pensie pentru limită de vârstă obișnuită în Belgia, primind o pensie parțială din partea țării sale de origine, Italia, stat membru al CEE în cadrul regimului pentru lucrători salariați italian?

---

¹ JO L 149, p. 2.

² JO L 257, p 475.

b) Având în vedere că apelanta beneficiază de o pensie parțială în cadrul regimului italian, cazul său poate fi asimilat celui al unei persoane care beneficiază în Belgia de o pensie parțială pentru limită de vârstă sau de urmaș, justificând acordarea unui supliment sub forma venitului garantat pentru persoanele în vârstă?

c) Poate fi apelanta considerată membru al familiei fiului său, care a fost succesiv salariat, beneficiar al unei pensii anticipate și ulterior beneficiar al unei pensii obișnuite pentru limită de vârstă în Belgia, în sensul regulamentelor comunitare, în special al Regulamentelor nr. 1408/71 și nr. 1612/68?

Motivarea instanței comunitare

Având în vedere că, potrivit dispozițiilor Regulamentului nr. 1612/68, ascendenții aflați în întreținere, oricare ar fi cetățenia acestora, au dreptul de a se instala împreună cu lucrătorul resortisant al unui stat membru angajat pe teritoriul unui alt stat membru și că, prin Regulamentul nr. 1251/70 al Comisiei din 29 iunie 1970 privind dreptul lucrătorilor de a rămâne pe teritoriul unui stat membru după ce au ocupat un loc de muncă³, dreptul de ședere pe teritoriul unui stat membru a fost extins în cazul ascendenților aflați în întreținerea unui resortisant al unui alt stat membru care a fost angajat în cel dintâi stat, instanța comunitară a concluzionat că reclamanta în acțiunea principală se încadra în categoria beneficiarilor Regulamentului nr. 1612/68. În temeiul acestui din urmă act menționat, lucrătorul resortisant al unui stat membru beneficia, în statul membru gazdă, de „aceleași avantaje sociale și fiscale ca și lucrătorii naționali”.

În acest sens, Curtea a făcut trimitere la jurisprudența sa anterioară⁴, reamintind că egalitatea de tratament impusă prin articolul 7 din Regulamentul nr. 1612/68 urmărea, printre altele, să împiedice discriminările făcute în detrimentul ascendenților care se aflau în întreținerea lucrătorului, așa cum era cazul reclamantei în acțiunea principală. Așa după cum Curtea a stabilit în hotărârile sale anterioare⁵, noțiunea de avantaj social includea toate avantajele care, indiferent dacă aveau sau nu legătură cu un contract de muncă, erau, în general, acordate lucrătorilor naționali datorită calității lor obiective de lucrători, precum și pentru simplul fapt că aveau reședința pe teritoriul național; extinderea acestor avantaje sociale în cazul lucrătorilor resortisanți ai altor state membre facilita mobilitatea lor în cadrul Comunității.

În concluzie, având în vedere, de asemenea, definiția noțiunii de avantaj social, reținută în mod constant de către Curte, aceasta s-a pronunțat în sensul includerii în respectiva categorie a venitului garantat pentru persoanele în vârstă prevăzut de legislația unui stat membru.

Soluția instanței comunitare

Articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității (JO 1968, L 257) se interpretează în sensul că acordarea unui avantaj social, precum venitul garantat prin legislația unui stat membru pentru persoanele în vârstă, ascendenților aflați în întreținerea unui lucrător nu poate depinde de existența unei convenții de reciprocitate între acest stat membru și cel al cărui resortisant este ascendentul.

---

³ JO L 142, p. 70.

⁴ A se vedea Hotărârea din 30 septembrie 1975 (cauza 32/75, Cristini, Rec., p. 1085) și Hotărârea din 16 decembrie 1976 (cauza 63/76, Inzirillo, Rec., p. 2057).

⁵ A se vedea Hotărârea din 31 mai 1979 (cauza 207/78, Even, Rec., p. 2019) și Hotărârea din 14 ianuarie 1982 (cauza 65/81, Reina, Rec., p. 33).

